

Posiedzenie plenarne Rady NCN 14-15 lutego 2024 r.

Miejsce posiedzenia:

Narodowe Centrum Nauki
Kraków, ul. Twardowskiego 16

W dniach 14-15 lutego 2024 r. odbyło się posiedzenie Rady NCN. Pierwszego dnia miały miejsce posiedzenia Komisji Odwoławczej, Komisji ds. regulaminów i procedur oraz posiedzenia Komisji głównych Rady NCN: Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce, Nauk Ścisłych i Technicznych oraz Nauk o Życiu. Również tego samego dnia, w ramach części zamkniętej posiedzenia plenarnego, członkowie Rady NCN przeprowadzili dyskusję na temat propozycji ocen merytorycznych wykonania zadań realizowanych w 2023 r. przez Koordynatorów Dyscyplin NCN, zaproponowanych przez zespół Rady NCN ds. oceny Koordynatorów Dyscyplin. Pozostałe części obrad plenarnych odbyły się w drugim dniu posiedzenia.

Głównym punktem obrad plenarnych Rady NCN był udział w posiedzeniu dr hab. Macieja Gduli, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W swoim wystąpieniu Minister podkreślił wagę Narodowego Centrum Nauki w polityce naukowej państwa i wyraził oczekiwanie ścisłej współpracy NCN z ministerstwem na rzecz podejmowania działań, nie tylko w kierunku finansowania różnych programów naukowych, wzmocnienia finansowania nauki w Polsce oraz podnoszenia jej jakości, ale także pracy nad wizerunkiem nauki. Wspomniał, że decyzją Dariusza Wieczorka Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego ogłoszoną 14 lutego br., budżet NCN zostanie zwiększony w 2024 r. o 200 mln zł zapewniając, że ministerstwo będzie podejmować działania w kierunku zwiększania budżetu agencji w kolejnych latach. W toku prowadzonej dyskusji poruszono wiele zagadnień związanych nie tylko z funkcjonowaniem NCN, ale także z bieżącą działalnością ministerstwa.

W dalszej części posiedzenia Rada NCN kontynuowała dyskusję na temat propozycji zmian przedstawionych przez Komisję ds. regulaminów i procedur w „Regulaminie przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w zakresie projektów badawczych” w konkursach OPUS 27 oraz PRELUDIUM 23, planowanych do ogłoszenia 15 marca 2024 r. Zgodzono się na wprowadzenie do Regulaminu zapisu, zgodnie z którym członek Rady NCN w trakcie swojej kadencji w Radzie, nie może być wskazany jako kierownik projektu, członek zespołu badawczego bądź opiekun naukowy we wniosku złożonym w konkursach NCN, co w konsekwencji wiąże się z odrzuceniem wniosku ze względów formalnych. Wprowadzenie takiego zapisu do Regulaminu, który wcześniej funkcjonował wyłącznie w „Regulaminie działania Rady NCN”, ma na celu uświadomienie kierownikom projektów, którzy występują z wnioskami w konkursach NCN, ograniczeń obowiązujących członków Rady NCN i ryzyka wskazywania ich we wnioskach jako członków zespołu badawczego. Omówiono także zmianę w strukturze formularza wniosku, umożliwiającą wpisanie osiągnięć naukowych wykonawców projektu znanych na etapie składania wniosku oraz dostosowanie opisu kryteriów oceny w tym zakresie. Szczegółowo przedyskutowano również zmiany w kryteriach oceny wniosków, polegające na scaleniu dotychczasowych podkryteriów „A1. Poziom naukowy projektu”, „A2. Potencjalny wpływ projektu” oraz „A3. Możliwość wykonania projektu”, w jedno całościowo oceniane kryterium „A. Ocena projektu”. Do dalszej dyskusji Rady pozostawiono opisy ocen punktowych w kryterium oceny projektu, przychylając się do rekomendacji Komisji co do rezygnacji z określeń przymiotnikowych przy każdej z ocen punktowych i pozostawienie jednozdaniowych opisów poszczególnych ocen. Rada NCN zaproponowała wprowadzenie w regulacjach grantowych zasady, zgodnie z którą NCN zawiesza wypłacanie stypendium w okresie zawieszenia kształcenia doktoranta w szkole doktorskiej. Przychylono się również do propozycji zwiększenia stawek stypendium doktoranckiego w grantach NCN dla doktorantów po ocenie śródkresowej. Uzasadnieniem wprowadzenia takiej zmiany jest wzrost stawki wynagrodzenia profesora, w odniesieniu do której określana jest stawka stypendium doktoranckiego. Ustalono, że dodatkowe środki przeznaczone na podwyższenie stawek stypendium doktoranckiego

dla doktorantów po ocenie śródkresowej powinny być możliwe do zaplanowania we wnioskach składanych w najbliższym konkursie OPUS 27, ogłaszanym 15 marca 2024 r. oraz powinny być odpowiednio zabezpieczone zapisami zarówno Regulaminu, jak i umowy o realizację i finansowanie projektu badawczego.

W dyskusji na temat „Polityki Narodowego Centrum Nauki dotyczącej otwartego dostępu do publikacji”, Rada NCN poparała działania podjęte przez NCN w kierunku liberalizacji tej polityki. Wspierając rozwój otwartej nauki, w tym otwartego dostępu do publikacji naukowych finansowanych w ramach grantów NCN, wyrażono potrzebę określenia działań na przyszłość w kwestii terminu obowiązywania tych złagodzeń oraz planów co do podwyższenia wartości kosztów udostępniania publikacji lub danych badawczych w otwartym dostępie, możliwych do sfinansowania, a następnie raportowania i rozliczenia w ramach grantów NCN. Dyskusje na ten temat będą kontynuowane.

Rada NCN omówiła również propozycję działań dotyczących inicjatywy mentoringu, związanej ze wsparciem laureatów konkursu MINIATURA w przygotowaniu wniosków o finansowanie projektów badawczych. Celem nowej inicjatywy jest uzyskanie merytorycznego wsparcia od mentora w przygotowaniu przyszłego projektu badawczego planowanego do złożenia w konkursach NCN. W związku z tym, zaproponowano utworzenie bazy mentorów, do której będą mogli zapisać się laureaci grantów ERC oraz kierownicy projektów finansowanych w ramach konkursów MAESTRO, OPUS, SONATA BIS, SONATA. Według wstępnych założeń, mentor będzie wskazywany imiennie we wniosku składanym w konkursie MINIATURA lub wybierany w trakcie realizacji działania naukowego, spośród osób dostępnych w bazie mentorów. Rada w przyszłości podejmie dalsze dyskusje na temat szczegółowych zasad programu oraz ewentualnego zwiększenia jego całkowitego kosztu, a jeżeli mentoring sprawdziłby się w konkursie MINIATURA, to przy dostępności środków finansowych, byłaby szansa na uruchomienie takiego programu na stałe w ofercie NCN.

Rada NCN [uchwałą nr 13/2024](#) (20 głosów „za”) wybrała Zespoły Ekspertów do oceny wniosków w konkursie MINIATURA 8, natomiast [uchwałą nr 14/2024](#) (20 głosów „za”) wybrała Zespoły Ekspertów do oceny wniosków skierowanych przez Komisję Odwoławczą do ponownego rozpatrzenia. Oceniono również raporty końcowe z realizacji grantów NCN w naukach humanistycznych, społecznych i o sztuce, naukach ścisłych i technicznych oraz naukach o życiu, przyjmując w tej sprawie [uchwałę nr 15/2024](#) (21 głosów „za”).

Rada NCN ustaliła także wysokość środków finansowych na projekty badawcze realizowane przez polskie zespoły naukowe w międzynarodowych konkursach wielostronnych. [Uchwałą nr 16/2024](#) (21 głosów „za”) przeznaczyła 750 tys. Euro w konkursie planowanym do ogłoszenia w ramach programu ERA.NET-UA (Coordination and Support Action, Horizon Europe) na rzecz współpracy z Ukrainą, [uchwałą nr 17/2024](#) (15 głosów „za”, 1 głos „wyłączony”) przeznaczyła 1,5 mln Euro w konkursie M-ERA.NET 3 Call 2024 przeprowadzanym w ramach sieci M-ERA.NET finansującej badania z obszaru nauk o materiałach oraz inżynierii materiałowej i [uchwałą nr 18/2024](#) (16 głosów „za”) przeznaczyła 750 tys. Euro w pierwszym konkursie Partnerstwa Europejskiego One Health Anti-Microbial Resistance Partnership (OH AMR) wspierającego badania z zakresu antybiotykooporności, planowanym do ogłoszenia w 2025 r.

Decyzją Rady NCN wyrażoną [uchwałą nr 19/2024](#) (16 głosów „za”) zwiększono o 7 mln zł wysokość środków finansowych w konkursie IMPRESS-U organizowanym we współpracy wielostronnej w oparciu o procedurę agencji wiodącej National Science Foundation (NSF), w wyniku czego na finansowanie projektów badawczych realizowanych przez polskie zespoły naukowe w tym konkursie, zostanie przeznaczonych łącznie 17 mln zł.

W dalszej części obrad Rada NCN omówiła prowadzone przez Narodowe Centrum Nauki działania związane z włączeniem się do programu „Badania naukowe”, planowanego do finansowania w IV perspektywie Funduszy norweskich i funduszy EOG, w ramach którego zaproponowano kontynuację przez NCN konkursu GRIEG na wspólne polsko-norweskie projekty badawcze oraz konkursu POLS dla naukowców z zagranicy chcących realizować badania w Polsce. Do przyszłych dyskusji Rady pozostaje propozycja uruchomienia w ramach tego programu konkursu na wysokobudżetowe, międzydziedzinowe

projekty badawcze oraz innych inicjatyw bilateralnych, w tym działań wzmacniających współpracę badawczą poprzez warsztaty organizowane przez NCN bądź partnerskie agencje, a także wzmocnienie współpracy pomiędzy NCN a Research Council of Norway w ramach międzynarodowego programu WEAVE.

Na zakończenie Rada NCN [uchwała nr 20/2024](#) (15 głosów „za”) otworzyła konkurs na stanowisko Koordynatora Dyscyplin Nauk Ścisłych i Technicznych.

Prof. dr hab. n. med. Anetta Undas

Przewodnicząca Rady
Narodowego Centrum Nauki
/– podpisano cyfrowo/